

L'art de la resiliència. Eduard Miralles. Editorial Cyberkaris nº 125 - Juny 2013

Published by [Interacció](#) [1] on 17/06/2013 - 10:37 | Last modification: 17/04/2015 - 14:36

Setmanes enrere dos bons amics d'Interarts han estat a Santa Maria, una ciutat de poc més de 250.000 habitants a l'estat de Rio Grande do Sul, Brasil, per tal d'engegar un programa de recuperació de l'energia ciutadana col·lectiva a través d'eines i recursos de tipus cultural. A principis d'aquest any s'hi va incendiar la discoteca Kiss, provocant gairebé 250 víctimes, i des d'aleshores l'ànim de la ciutat no ha tornat a ser el mateix. Aquests dies celebrem el vintè aniversari de la fundació de "Pallassos Sense Fronteres", una Organització No Governamental d'arrels inequívocament catalanes que a hores d'ara s'ha estès per tot el món, amb una trajectòria indiscutible en la recuperació de la convivència a través de l'art dels somriures, especialment entre la població infantil, en comunitats que han patit els traumàtics efectes de les guerres o les catàstrofes naturals. Diverses organitzacions municipals vinculades a la unitat temàtica de cultura de la xarxa de Mercociutats varen crear l'any 2010 una farmaciola o kit de "Primers Auxilis Culturals" per tal de contribuir a pal·liar els efectes del terratrèmol que a principis d'aquell mateix any fa afectar la regió de Valparaíso a Xile.

Ras i curt, la cultura no ens deslliurará de cap catàstrofe, però sense la cultura difícilment arribarem a superar les conseqüències de cap cataclisme ni de cap guerra.

Perquè les arts ajuden a recomposar la cohesió social d'una comunitat en crisi. Perquè molts sabers tradicionals útils en situacions d'emergència resten dipositats en la vessant immaterial d'allò que denominem patrimoni. Perquè la representació simbòlica d'un problema o un conflicte sol ser una condició indispensable per tal d'intentar superar-lo de manera més o menys catàrtica. Perquè la protecció i la conservació del patrimoni material en moments crítics requereix uns protocols específics difícils d'implementar si no han estat establerts d'antuvi. I, en definitiva, perquè els homes i dones de la cultura són un recurs de primer ordre en ocasions extremes.

La resiliència (literalment, capacitat per a refer-se i tornar enrere) és un concepte que es va començar a aplicar des de la física per tal de conèixer la capacitat de recuperació de certs materials sotmesos a una força externa. D'un temps ençà s'ha parlat també de resiliència en contextos psicològics i sociològics per tal de referir-se a les persones i grups humans sotmesos a una adversitat o situació traumàtica. La cultura, en aquest sentit, constitueix una dimensió fonamental d'allò que podríem denominar l'art de la resiliència. Fa pocs mesos l'agència Habitat de les Nacions Unides anunciava, a través del seu director executiu, l'ex-alcalde barceloní i ex-ministre espanyol Joan Clos, la imminent obertura a Barcelona de l'oficina mundial del Programa de Perfils de Ciutats Resilients d'ONU-Habitat. Tant de bo que des d'aquesta nova iniciativa es consideri la contribució a la resiliència que es pot fer des de la cultura.

Font: [Cyberkaris nº 125 - Juny 2013](#) [2]

[Inicia sessió o registra't per enviar comentaris](#) [3]

Tags: resiliència

Tags: cohesió social

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2013/06/17/lart-de-la-resiliencia-eduard-miralles-editorial-cyberkaris-n%C2%BA-125-juny-2013>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://www.interarts.net/newsletter/index.php?p=79&idioma=2>

[3] <http://interaccio.diba.cat/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/3973>